

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 1010

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 15 decembrie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
940.	— Hotărâre privind suplimentarea bugetului Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2016.....	2
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI		
379.	— Decizie privind sancționarea domnului Dumitru-Daniel Șerban, consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor	3
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 19 din 13 iunie 2016 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	4-8

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind suplimentarea bugetului Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2016

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și al art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2016 pentru reglementarea unor măsuri de simplificare a acordării unor beneficii de asistență socială, precum și pentru stabilirea unor măsuri bugetare pentru acestea în anul 2016,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă suplimentarea bugetului Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice pe anul 2016 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2016, pentru asigurarea necesarului de credite aferent drepturilor de asistență socială care se plătesc prin bugetul acestui minister în luna decembrie 2016, cu suma de 69.652 mii lei, la capitolul 68.01 „Asigurări și asistență socială”, titlul 57 „Asistență socială”, articolul 57.02 „Ajutoare sociale”, alineatul 57.02.01 „Ajutoare sociale în numerar”.

Art. 2. — Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să introducă, la propunerea ordonatorului principal de credite, modificările corespunzătoare în structura bugetului de stat și în volumul și structura bugetului Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice aprobat pe anul 2016.

PRIM-MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOȘ

Contrasemnează:

Ministrul muncii, familiei, protecției
sociale și persoanelor vârstnice,

Dragoș-Nicolae Pîslaru

Ministrul finanțelor publice,

Anca Dana Dragu

București, 15 decembrie 2016.

Nr. 940.

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRU****DECIZIE****privind sancționarea domnului Dumitru-Daniel Șerban, consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor**

Având în vedere Raportul Comisiei de disciplină din cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor nr. CD 169 din 24 noiembrie 2016 cu privire la sesizările înregistrate la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr. 2.096 din 27 ianuarie 2016, 21 din 5 februarie 2016 și 26 din 11 februarie 2016 și la Comisia de disciplină cu nr. CD 5 din 28 ianuarie 2016, CD 6 din 5 februarie 2016 și CD 8 din 11 februarie 2016, formulate de doamna Doina-Florica Eniță, în calitate de consilier de soluționare a contestațiilor, domnul Lehel-Lorand Bogdan, în calitate de președinte al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor (în funcție la data formulării sesizării) și doamna Florentina-Mirabela Drăgan, în calitate de membru al Colegiului Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor (în funcție la data formulării sesizării), de președinte de complet și consilier de soluționare a contestațiilor, împotriva domnului Dumitru-Daniel Șerban, consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice, membru al Completului 4, prin care se propune, în unanimitate, aplicarea sancțiunii disciplinare constând în diminuarea drepturilor salariale cu 5% pe o perioadă de două luni domnului Dumitru-Daniel Șerban, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 29 lit. k) și l) și art. 35 alin. (3) lit. h), l), p) și w) din Regulamentul intern al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, aprobat prin Ordinul președintelui Consiliului nr. 51/2013, la art. 77 alin. (2) lit. g) și j) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la art. 23 lit. i) din Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.037/2011, la art. 5 alin. (2), art. 7 alin. (1), art. (8) alin. (2) teza a II-a, art. 12 alin. (1) și alin. (2) lit. a), precum și la art. 18 alin. (1) și (2) din Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată,

în temeiul art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, al art. 77 alin. (2) lit. a) și b), alin. (3) lit. b) și art. 78 alin. (2) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 47 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 1.344/2007 privind normele de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Art. 1. — Domnul Dumitru-Daniel Șerban, consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, se sancționează cu diminuarea drepturilor salariale cu 5% pe o perioadă de două luni pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 29 lit. k) și l) și art. 35 alin. (3) lit. h), l), p) și w) din Regulamentul intern al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, aprobat prin Ordinul președintelui Consiliului nr. 51/2013, la art. 77 alin. (2) lit. g) și j) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la art. 23 lit. i) din Regulamentul de

organizare și funcționare al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.037/2011, la art. 5 alin. (2), art. 7 alin. (1), art. (8) alin. (2) teza a II-a, art. 12 alin. (1) și alin. (2) lit. a), precum și la art. 18 alin. (1) și (2) din Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată.

Art. 2. — Prezenta decizie poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare, la instanța de contencios administrativ competentă, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) și (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOȘ Contrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Florin Marius Tacu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 19 din 13 iunie 2016

Dosar nr. 1.361/1/2016

Iulia Cristina Tarcea	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele Secției I civile
Roxana Popa	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Viorica Cosma	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Laura Mihaela Ivanovici	— judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Rodica Susanu	— judecător la Secția I civilă
Tatiana Gabriela Năstase	— judecător la Secția a II-a civilă
Nela Petrișor	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Trănica Teau	— judecător la Secția a II-a civilă
Marian Budă	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Dorin	— judecător la Secția a II-a civilă
Emanuel Albu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristian Daniel Oana	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Elena Gherasim	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Rodica Florica Voicu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Angelica Denisa Stănișor	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul Dosarului nr. 1.362/1/2016 a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă al Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 7.521/99/2014, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 52 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul muncii*), în raport cu efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din aceeași lege, stabilirea răspunderii patrimoniale a angajatorului (în sensul textului, acordarea unei

despăgubiri egale cu salariul și celelalte drepturi) trebuie instituită de la data deciziei de suspendare a raporturilor de muncă, dată la care decizia Curții Constituționale nu era publicată în Monitorul Oficial, sau de la data publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial ?”

Magistratul-asistent prezintă referatul privind obiectul sesizării, arătând că la dosar au fost depuse practică judiciară și raportul întocmit de judecătorii-raportori; de asemenea arată că raportul a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, iar acestea nu și-au exprimat punctul de vedere asupra chestiunii de drept supuse judecății.

Doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele completului de judecată, constată că nu există chestiuni prealabile sau excepții, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul sesizării

1. Titularul sesizării este Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale, investită cu soluționarea apelului declarat de pârâta S.N.T.F.C. „C.F.R. Călători” — S.A. București — STFCI, împotriva Sentinței civile nr. 1.593 din 24 iunie 2015, pronunțată de Tribunalul Iași, apel care formează obiectul Dosarului nr. 7.521/99/2014.

2. Titularul sesizării este legitimat procesual activ, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, fiind o curte de apel care judecă în ultima instanță un litigiu în materia conflictelor de muncă și de asigurări sociale, potrivit dispozițiilor art. 96 pct. 2 și art. 483 alin. (2) din același cod.

II. Obiectul și temeiul juridic al sesizării

3. Prin Încheierea din 22 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 7.521/99/2014, Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale a sesizat, în temeiul dispozițiilor art. 519 — 520 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri pentru dezlegarea chestiunii de drept sus-menționate.

4. Obiectul sesizării, astfel cum acesta este menționat în încheierea de sesizare, se impune a fi reformulat, deoarece, înainte de a tranșa speța pe fond, instanța de apel trebuie să lămurească întinderea despăgubirii cuvenite salariatului, atunci când norma de drept din Codul muncii, în temeiul căreia a fost suspendat raportul de muncă al acestuia și care a fost, ulterior, declarată neconstituțională, nu mai produce efecte; cu alte cuvinte, este necesară identificarea corectă a problemei de drept ce se cere a fi rezolvată.

5. Or, așa cum rezultă din expunerea procesului și din încheierea de sesizare, problema de drept ce trebuie lămurită constă în *stabilirea efectelor Deciziei Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie 2015 privind întinderea despăgubirii cuvenite salariatului, într-un proces pendinte, în situația în care norma de drept prevăzută în art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul muncii nu mai produce efecte.*

III. Expunerea succintă a procesului. Obiectul investiției instanței care a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile. Stadiul procesual în care se află pricina

6. Prin contestația înregistrată pe rolul Tribunalului Iași, D.M., în contradictoriu cu intimata S.N.T.F.C., a solicitat anularea Deciziei nr. IS1/518/26.08.2014 emisă de intimată pentru suspendarea contractului individual de muncă al contestatorului și plata unei compensații echivalente cu salariile neplătite ca urmare a suspendării contractului individual de muncă, împreună cu dobânda legală aferentă acestora, și obligarea intimitei la plata cheltuielilor de judecată.

7. În motivarea contestației se arată că decizia contestată nu respectă condițiile de formă prevăzute de Codul muncii, în cuprinsul art. 252 alin. (2), dispoziții pe care contestatorul le solicită a fi luate în considerare pentru analogia de izvor, efecte juridice și posibilitatea de contestare dintre decizia de desfacere a contractului individual de muncă și decizia de suspendare a contractului individual de muncă; consideră decizia contestată ca fiind nulă, deoarece nu au fost precizate prevederile din statutul de personal, regulamentul intern sau contractul colectiv de muncă încălcate de salariat, lipsește mențiunea privind posibilitatea contestării deciziei și nu s-a indicat termenul în care contestația poate fi formulată. Sunt formulate și critici privind temeinicia acestei decizii, deoarece elementele pe care se întemeiază suspendarea nu sunt obiective și lasă loc arbitrarului, iar suspendarea s-a dispus fără respectarea unui termen rezonabil.

8. Intimata a depus întâmpinare, prin care solicită respingerea contestației, considerând că a emis decizia contestată cu respectarea prevederilor legale aplicabile.

9. Prin Sentința nr. 1.593 din 24 iunie 2015, Tribunalul Iași a admis contestația, a anulat decizia atacată și a obligat intimata să achite contestatorului o despăgubire egală cu salariile indexate, majorate și reactualizate, și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat, începând cu data suspendării contractului individual de muncă și până la reintegrarea efectivă.

10. Instanța de fond a reținut, în esență, că, prin decizia contestată, intimata a dispus suspendarea contractului individual de muncă al contestatorului, motivat de faptul că a formulat plângere penală împotriva acestuia.

11. Decizia contestată a fost emisă în temeiul art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul muncii, dispoziții legale care, prin Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 a Curții Constituționale, au fost declarate neconstituționale.

IV. Dispozițiile legale supuse interpretării

12. Codul muncii:

„Art. 52 — (1) Contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului în următoarele situații:

a) pe durata cercetării disciplinare prealabile, în condițiile legii;

b) în cazul în care angajatorul a formulat plângere penală împotriva salariatului sau acesta a fost trimis în judecată pentru fapte penale incompatibile cu funcția deținută, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești;

c) în cazul întreruperii sau reducerii temporare a activității, fără încetarea raportului de muncă, pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similare;

c¹) în cazul în care împotriva salariatului s-a luat, în condițiile Codului de procedură penală, măsura controlului judiciar ori a controlului judiciar pe cauțiune, dacă în sarcina acestuia au fost stabilite obligații care împiedică executarea contractului de muncă, precum și în cazul în care salariatul este arestat la domiciliu, iar conținutul măsurii împiedică executarea contractului de muncă;

d) pe durata detașării;

e) pe durata suspendării de către autoritățile competente a avizelor, autorizațiilor sau atestărilor necesare pentru exercitarea profesiilor.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), dacă se constată nevinovăția celui în cauză, salariatul își reia activitatea anterioară și i se plătește, în temeiul normelor și principiilor răspunderii civile contractuale, o despăgubire egală cu salariul și celelalte drepturi de care a fost lipsit pe perioada suspendării contractului (...)

13. Decizia Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie 2015¹:

„Admite excepția de neconstituționalitate (...) și constată că dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii sunt neconstituționale.”

V. Motivele reținute de titularul sesizării, care susțin admisibilitatea procedurii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă

14. Instanța de apel a apreciat că sesizarea este admisibilă, deoarece:

— vizează o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, având în vedere că, în litigiile de dreptul muncii, instanța este ținută din oficiu să se pronunțe asupra despăgubirilor acordate salariatului și ținând cont de caracterul devolutiv integral al apelului formulat;

— problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre.

VI. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

15. Intimatul-contestator, prin apărător, susține că încetarea efectelor textului de lege declarat neconstituțional vizează, pe de o parte, situațiile juridice care iau naștere după împlinirea termenului de 45 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României a deciziei Curții Constituționale, întrucât în acest interval de timp prevederile neconstituționale nu au fost puse de acord cu dispozițiile Constituției. Același raționament se impune și pentru situațiile juridice neepuizate prin soluționarea căilor de atac, administrative sau jurisdicționale, la data împlinirii termenului prevăzut de lege. Nu se poate reține o situație de retroactivitate, ci de constatare a faptului că raportul litigios dintre părți este în mod vădit influențat de un eveniment (declararea neconstituționalității) ce îi afectează însăși existența.

16. Apelanta-intimată susține că decizia Curții Constituționale își găsește aplicarea atât timp cât raportul juridic contestat nu a fost epuizat prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, chiar dacă s-a pronunțat o atare hotărâre judecătorească, dacă în cursul procesului a fost invocată excepția de neconstituționalitate de către una dintre părți sau de către instanță, din oficiu, și s-a dispus sesizarea Curții Constituționale, până la momentul publicării deciziei de constatare a neconstituționalității dispozițiilor legale.

17. În primul caz, instanța de judecată aplică nemijlocit decizia Curții Constituționale, pe când, în cel de al doilea caz, aplicarea este condiționată de exercitarea căii de atac a revizurii hotărârii judecătorești definitive de către partea interesată.

18. Cu alte cuvinte, decizia Curții Constituționale urmează a se aplica tuturor raporturilor juridice care nu s-au stins încă la data publicării deciziei, respectiv tuturor cauzelor care se află pe rolul instanțelor judecătorești și cărora li se aplică în continuare dispozițiile legale declarate neconstituționale, precum și pe calea revizurii cauzei/cauzelor în care a fost ridicată excepția, dar care, între timp, din pricina eliminării suspendării de drept a judecării pe durata soluționării excepției, au fost soluționate definitiv și irevocabil.

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 17 iunie 2015.

VII. **Punctul de vedere al completului de judecată care a sesizat instanța supremă cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept**

19. Instanța de trimitere apreciază că — în raport cu efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie 2015, prin care s-a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul muncii — dispozițiile art. 52 alin. (2) din Codul muncii trebuie interpretate în sensul că angajatorul poate fi obligat la despăgubiri, exclusiv pe perioada ulterioară publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, în speță, de la 17 iunie 2015, prin raportare la dispozițiile art. 147 alin. (4) din Constituție și art. 31 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată.

20. Pe de o parte, cerințele de previzibilitate și accesibilitate ale legii nu sunt satisfăcute, în condițiile în care se apreciază că angajatorului îi revine obligația despăgubirii integrale a salariatului, pe întreaga perioadă a suspendării raporturilor de muncă, deși până la data publicării deciziei Curții Constituționale măsura era luată și aplicată exclusiv în baza legii.

21. Anularea măsurii suspendării raportului de muncă se impune jurisdicțional, dispozițiile Deciziei Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie 2015 aplicându-se tuturor litigiilor pendinte în materie; deși dispozițiile art. 52 alin. (2) din Codul muncii au caracter accesoriu în raport cu dispozițiile art. 52 alin. (1) din același cod, aplicarea nenuanțată a textului din materia despăgubirilor ar atrage o răspundere patrimonială a angajatorului, extinsă dincolo de sfera legală.

22. Angajatorul nu putea anticipa, la momentul luării măsurii suspendării contractului individual de muncă, declararea ca neconstituțională a prevederii legale pe care și-a întemeiat decizia de suspendare a raporturilor de muncă, iar diminuarea patrimoniului său cu valoarea corespunzătoare tuturor drepturilor salariale ale angajatului, pe întreaga perioadă a suspendării, intră în sfera de protecție a art. 1 din Protocolul 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

23. Or, în acord cu jurisprudența CEDO, răspunderea angajatorului nu ar trebui antrenată decât pentru conduita ulterioară publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie 2015 în Monitorul Oficial al României, Partea I, dacă nu a constatat din oficiu încetarea suspendării raporturilor de muncă și nu a solicitat salariatului reluarea acestora.

24. Pe de altă parte, însuși textul supus interpretării condiționează acordarea despăgubirilor de „constatarea nevinovăției celui în cauză”. Deși pe temeuri de identitate de rațiune practica judiciară a extins sfera de aplicare a dispozițiilor art. 52 alin. (2) din Codul muncii și pentru alte ipoteze (de exemplu, nulitatea deciziei de suspendare a raporturilor de muncă pe cauze formale — lipsa temeiului de suspendare, lipsa dovedirii formulării plângerii penale anterior măsurii suspendării etc.), totuși această extensiune nu poate fi justificată în problematica analizată.

VIII. **Răspunsul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție**

25. Prin Adresa nr. 656/C2/1.251/III-5/2016 din 25 aprilie 2016, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării.

IX. **Jurisprudența instanțelor naționale în materie**

A. Cu privire la efectele deciziilor Curții Constituționale, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii s-a pronunțat, anterior, prin deciziile nr. 3 din 4 aprilie 2011² și nr. 12 din 19 septembrie 2011³.

B. Curțile de apel și tribunalele

26. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, majoritatea curților de apel au comunicat jurisprudență referitoare la problema de drept în discuție, precum și puncte de vedere/opinii ale judecătorilor.

27. Din examinarea punctelor de vedere/opiniilor formulate se desprind următoarele orientări:

a) într-o opinie, exprimată (fără a se concretiza în hotărâri pronunțate) de către judecătorii a 15 instanțe (Tribunalele Arad, Bihor, Cluj, Iași, Mureș, Timiș, Curțile de Apel Cluj, Galați, Oradea, Ploiești, Iași, Suceava și Timișoara), în acord cu cele reținute de instanța de sesizare, s-a apreciat că, pentru procesele pendinte, norma nu mai produce niciun efect și atunci remunerația se cuvine salariatului pe toată durata suspendării contractului de muncă;

b) în altă opinie s-a arătat că despăgubirea reprezentând echivalentul remunerațiilor și altor drepturi aferente postului se acordă începând cu data de 17 iunie 2015, data publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie, până la data reintegrării efective. În acest sens și-au exprimat opinia Curțile de Apel Cluj, Constanța și Craiova, precum și Curtea de Apel Iași, care a sesizat instanța supremă.

28. În ceea ce privește jurisprudența în materie, aceasta nu este una bogată, fiind constituită din numai câteva hotărâri, trei de pe raza Curții de Apel Iași, care urmează prima opinie, menționată, și două decizii, în sens contrar (Decizia nr. 1.796 din 15 septembrie 2015 a Curții de Apel Cluj și Decizia nr. 112 din 17 februarie a Curții de Apel Constanța).

X. **Jurisprudența Curții Constituționale**

29. În jurisprudența instanței de contencios constituțional au fost identificate ca relevante pentru materia supusă analizei, respectiv cea cu privire la efectele deciziilor Curții Constituționale, Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015, prin care au fost declarate neconstituționale dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul muncii, precum și deciziile nr. 413 și 414 din 14 aprilie 2010⁴, nr. 223 din 13 martie 2012⁵ și nr. 1.106 din 22 septembrie 2010⁶.

30. Este de menționat și decizia pronunțată de Curtea Constituțională la data de 5 mai 2016, nepublicată în Monitorul Oficial al României, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. a) din Codul muncii sunt neconstituționale. Curtea Constituțională a constatat că măsura suspendării contractului individual de muncă, din inițiativa angajatorului, pe durata cercetării disciplinare prealabile, constituie o restrângere disproporționată a dreptului la muncă, ocrotit de art. 41 alin. (1) din Constituție.

XI. **Jurisprudența C.E.D.O. și a C.J.U.E.**

31. În jurisprudența instanțelor europene nu au fost identificate hotărâri relevante pentru materia supusă dezbaterii.

XII. **Raportul asupra chestiunilor de drept**

32. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, se apreciază, referitor la admisibilitatea sesizării, în raport cu dispozițiile art. 519 din același cod, că sunt îndeplinite cumulativ condițiile pentru declanșarea mecanismului privind pronunțarea unei hotărâri

² Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 19 mai 2011.

³ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 789 din 7 noiembrie 2011

⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010.

⁵ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012.

⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 4 octombrie 2010.

prealabile, iar punctul de vedere al judecătorilor-raportori referitor la rezolvarea de principiu a chestiunii de drept supuse analizei este în sensul că, drept urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie 2015, dispozițiile art. 52 alin. (1) pct. b) teza întâi din Codul muncii nu își mai produc efectul și dau naștere unui drept de creanță constând într-o despăgubire echivalentă cu remunerația cuvenită salariaților, pe durata suspendării, în cauzele nesoluționate definitiv la data publicării deciziei Curții Constituționale.

XIII. Înalta Curte

33. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită, constată următoarele:

A. Asupra admisibilității

34. Înalta Curte de Casație și Justiție a fost legal sesizată, fiind îndeplinite în mod cumulativ condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii reglementate de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

35. Curtea de Apel Iași este legal investită cu soluționarea, în ultima instanță, a conflictului de muncă, potrivit dispozițiilor art. 208 raportat la art. 214 din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 96 pct. 2 și art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

36. De lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, astfel cum aceasta a fost reformulată de către instanța supremă, depinde soluționarea pe fond a cauzei.

37. Chestiunea de drept este nouă, examenul jurisprudențial efectuat relevând că problema interpretării dispozițiilor art. 52 alin. (2) din Codul muncii, în raport cu efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie 2015, nu a mai fost analizată anterior.

38. Problema de drept supusă dezlegării se încadrează în sfera noțiunii de „chestiune de drept”, în sensul prevăzut de art. 519 din Codul de procedură civilă, și este de natură să ducă la soluții diferite în practica judiciară, prefigurându-se o jurisprudență neunitară la nivelul instanțelor de judecată.

39. De asemenea s-a constatat că asupra acestei chestiuni Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și că nu se află în curs de soluționare un recurs în interesul legii cu un obiect similar.

B. Asupra chestiunii de drept ce reprezintă obiectul sesizării

40. Un prim aspect ce se impune a fi examinat este acela al efectului deciziilor pronunțate de Curtea Constituțională asupra proceselor pendinte. Analiza presupune luarea în considerare a dispozițiilor Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 47/1992*).

41. Astfel, potrivit prevederilor art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, deciziile Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei legi aflate în vigoare sunt definitive și obligatorii, iar, potrivit alin. (3) al aceluiași articol, dispozițiile din legile în vigoare constatate neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale, dacă în acest interval de timp Parlamentul sau Guvernul nu pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile declarate neconstituționale sunt suspendate de drept. Aceleași reglementări se regăsesc și în cuprinsul art. 147 alin. (1) din Constituția României, republicată.

42. Potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, decizia Curții Constituționale este general obligatorie, atât pentru autoritățile și instituțiile publice, cât și pentru particulari, și produce efecte numai pentru viitor, iar nu și pentru trecut, consecința aplicării acestui principiu fiind aceea că nu se poate aduce atingere unor drepturi definitiv câștigate sau situațiilor juridice deja constituite.

43. Textul menționat constituie o normă imperativă de ordine publică, iar aplicarea ei generală și imediată nu poate fi înlăturată, deoarece altfel ar însemna ca un act neconstituțional să continue să producă efecte juridice, ceea ce nu poate fi acceptat, acesta constituind un element esențial al ordinii de drept.

44. În litigiul în care s-a constatat existența chestiunii de drept supuse lămuririi, instanța de judecată este chemată să se pronunțe asupra unor situații juridice în curs de constituire (*facta pendentia*), în temeiul Codului muncii, fiind evident că acestea sunt supuse efectelor deciziei Curții Constituționale, care este de imediată și generală aplicare.

45. Raționamentul instanței supreme din Decizia nr. 12 din 19 septembrie 2011 este valabil și în chestiunea supusă dezlegării în cauză, în sensul că la momentul la care instanța este chemată să se pronunțe asupra pretențiilor formulate, norma juridică, odată declarată neconstituțională, nu mai există și nici nu poate fi considerată ca ultraactivând, în absența unei dispoziții legale exprese.

46. În consecință, ca urmare a declarării neconstituționalității lor, dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul muncii nu își mai produc efectul, ceea ce înseamnă că, în cazul unui proces pendinte, deciziile emise de angajator în temeiul textului de lege menționat nu mai pot produce efecte juridice.

47. În acest sens a statuat și Curtea Constituțională, prin deciziile nr. 413 și nr. 414 din 14 aprilie 2010: „*lipsirea de temeii constituțional a actelor normative primare are drept efect încetarea de drept a actelor subsecvente emise în temeiul acestora (contractele de management, actele administrative date în aplicarea celor două ordonanțe de urgență etc.)*”. Dintr-o perspectivă similară, efectul acestor decizii s-a concretizat în constatarea de către instanțele de contencios administrativ a nelegalității (lipsei de temeii juridic) actelor administrative emise în baza celor două ordonanțe de urgență, ale căror dispoziții au fost declarate neconstituționale, și încetarea efectelor acestor acte administrative, cu consecința reintegrării persoanelor eliberate din funcție și plății drepturilor salariale cuvenite, până la reintegrarea efectivă.

48. Efectul declarării neconstituționalității este cel al neaplicabilității textului legal în discuție, pentru o situație juridică în curs de constituire, instanța judecătorească investită cu soluționarea litigiului fiind obligată să țină seama de acest aspect, fie chiar și într-o cale de atac de reformare, fără ca, prin aceasta, să fie afectată regula neretroactivității deciziei de neconstituționalitate.

49. Decizia Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie 2015 a determinat, așadar, ineficiența normei de drept ce permitea angajatorului să suspende contractul de muncă al persoanei împotriva căreia s-a formulat o plângere penală; drept urmare, de la data publicării deciziei de neconstituționalitate, când încetează efectele art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul muncii, se naște dreptul de a solicita despăgubiri echivalente cu drepturile salariale al angajatului, pentru perioada în care a fost suspendat contractul de muncă, până la reintegrarea efectivă, ca urmare a dispariției unei norme care nu mai poate produce niciun efect juridic.

50. Trebuie subliniat că lipsirea de efecte juridice a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul muncii, ca urmare a deciziei pronunțate de Curtea Constituțională, este distinctă de problema acordării despăgubirii bănești salariatului pe perioada suspendării contractului de muncă. Consecința directă a lipsirii de efecte a textului în discuție duce la ineficiența actului juridic emis în temeiul normei de drept declarate neconstituționale și la reactivarea raporturilor de muncă, pentru procesele pendinte. Așadar, ca efect al reactivării raporturilor de muncă ia naștere un drept de creanță, pentru salariat, a cărui existență trebuie, însă, confirmată pe cale judecătorească.

51. În acest caz, dreptul de a obține reparația bănească de către salariat este supus evaluării juridictionale, ceea ce înseamnă că dreptul nu s-a născut în patrimoniul reclamantului, acesta luând naștere numai ca urmare a acordării de către instanță, conform normelor în vigoare la momentul judecării cauzei.

52. Nu este vorba, așadar, de drepturi născute direct, în temeiul legii, în patrimoniul persoanelor, ci de drepturi care trebuie stabilite pe cale judecătorească, hotărârea pronunțată urmând să aibă efecte constitutive, astfel încât, dacă la momentul adoptării deciziei de neconstituționalitate nu exista o astfel de statuare a instanței de judecată, nu se poate spune că partea beneficia de un bun care să intre sub protecția art. 1 Protocolul 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

53. Concluzia ce se impune, în raport cu toate aspectele analizate, este aceea că în cauzele pendinte, ca urmare a

declarării neconstituționalității art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul muncii, dreptul la despăgubire se acordă salariatului pe toată durata suspendării contractului de muncă.

54. În situația unor raporturi juridice încheiate definitiv, înainte de apariția deciziei Curții Constituționale, nu se mai poate pune problema aplicării acesteia.

55. Astfel, de la data încetării efectelor art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul muncii, se va naște dreptul la despăgubire al angajatului echivalent cu remunerația pentru perioada în care a fost suspendat, ca urmare a dispariției unei norme care nu poate produce niciun efect juridic.

56. Acest drept de creanță nu se va mai întemeia pe dispozițiile art. 52 alin. (2) din Codul muncii, pentru că dispar premisele aplicării sale, după publicarea deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României.

57. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 521, cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

În numele legii,

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 7.521/99/2014, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, stabilește că:

Ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie 2015, dispozițiile art. 52 alin. (1) pct. b) teza întâi din Codul muncii nu își mai produc efectul și dau naștere unui drept de creanță constând într-o despăgubire echivalentă cu remunerația cuvenită salariaților, pe durata suspendării, în cauzele nesoluționate definitiv la data publicării deciziei instanței de contencios constituțional în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 iunie 2016.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

